

Kend din fremstillingspris - og brug den når du tager beslutninger

Konsulent Jacob Krog
VFL, Kvæg

Landskonsulent Erik Maegaard
VFL, Planteproduktion

Mælkepris

Ikke mulig at påvirke

- Fremstillingspris pr. kg mælk

= Profit

Alle dine beslutninger
(og et par enkelte andre forhold)
påvirker fremstillingsprisen

Formål

- At kende egne tal
 - Kende fremstillingspris
 - Kendskab til omkostningernes sammensætning
 - Afdække hvilke forhold, der kan gøres noget ved
- Skabe grundlag for forbedring af økonomien på bedriften

Hvorfor registreringer?

- Fokus giver kendskab
- Bedre og objektive beslutninger
- Kræver analyser
 - Data SKAL bruges til noget
 - Normer kan give et fingerpeg
 - Egne "grove" data indikation af hvad der er rigtigt
 - Et "rigtigt besluthningsgrundlag" kræver egne gode data

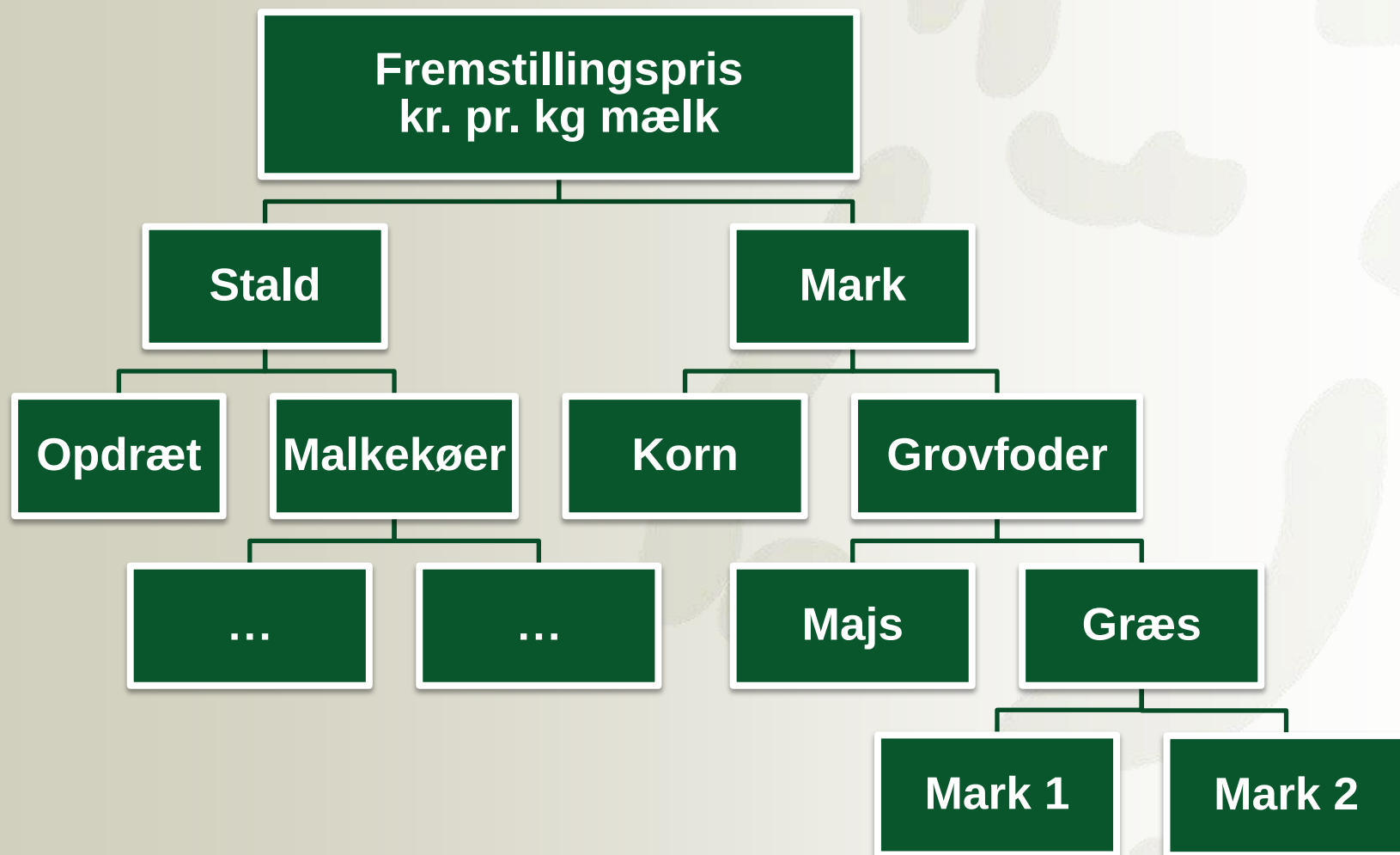

Fremstillingsprisen på mælk?

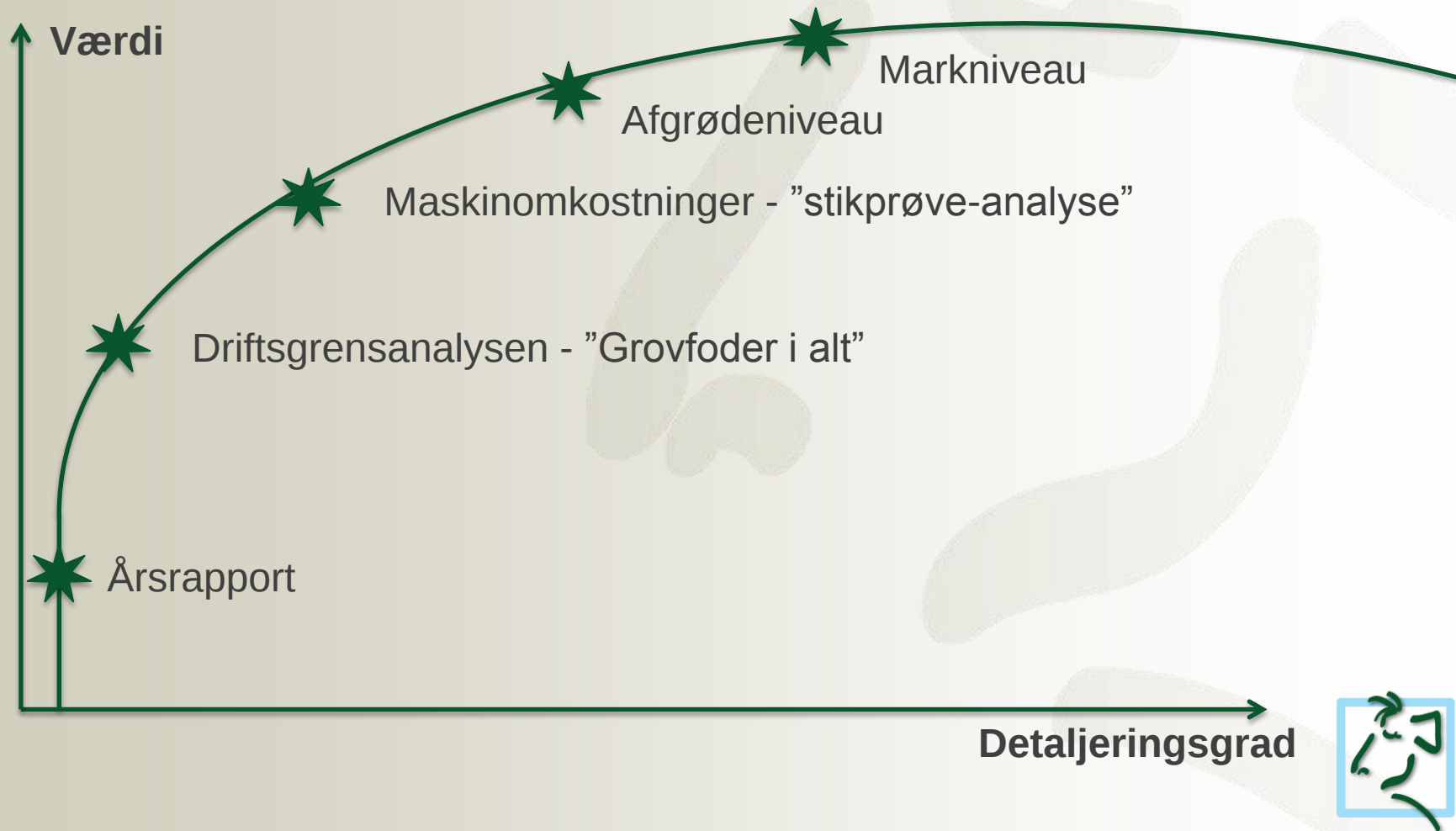
- Hvor meget udgør omkostningerne pr. kg. mælk?
 - Indkøbt foder
 - Dyrlæge
 - Arbejdskraft
 - Forrentning og afskrivning af bygninger og inventar
- Eget grovfoder (kr. pr. FEN)
 - Gødning, planteværn mv.
 - Maskin- og arbejdsomkostninger
 - Jordleje
 - EU-støtte

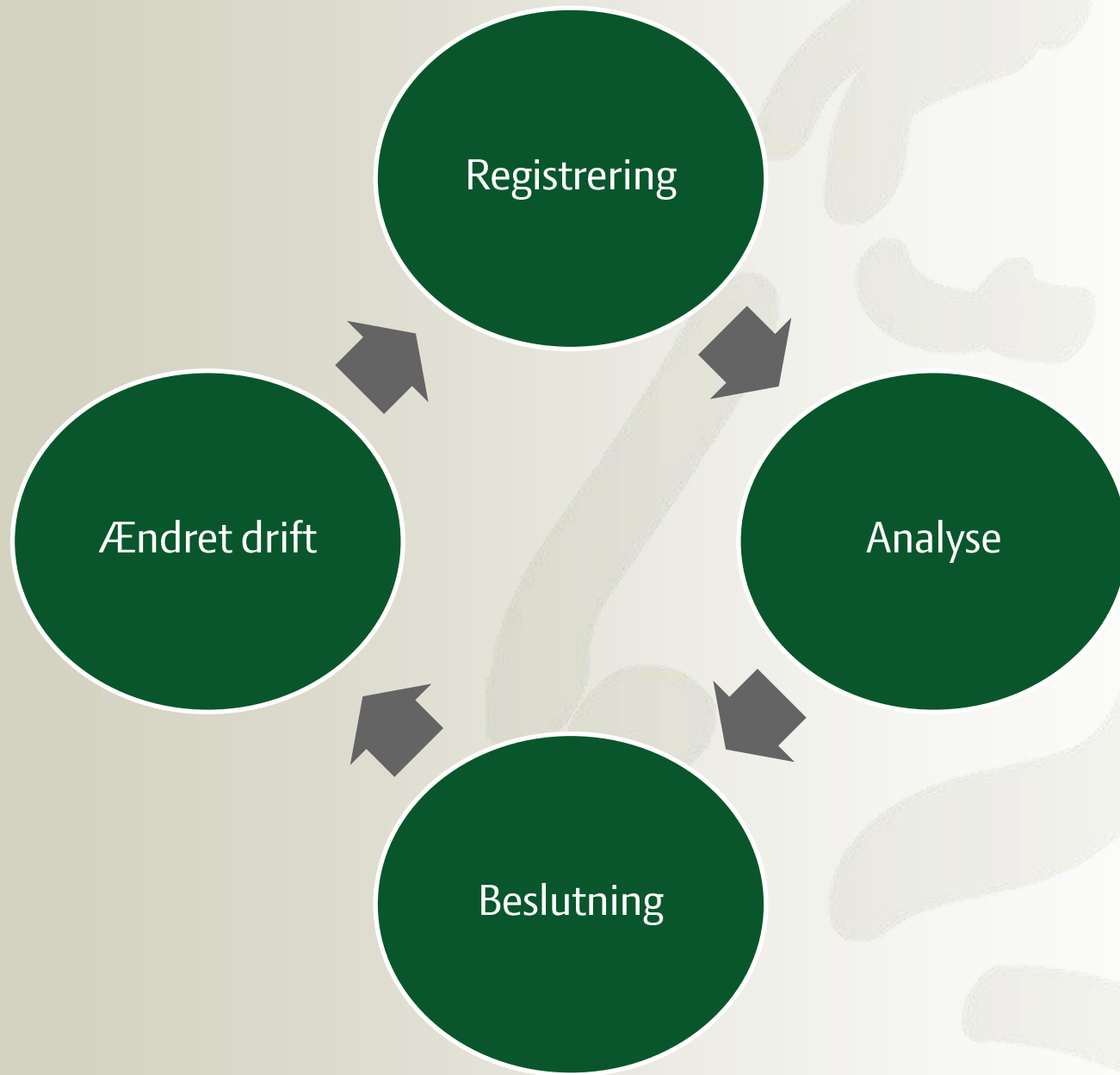

Sammensætning af fremstillingspris

Analysernes berettigelse og detaljering - grovfoder

Muligheder for ændret drift

- Hvad er udbyttelniveauet pr. ha i dag?
- Hvad er dyrkningsomkostningerne pr. ha?

Registrering – opgørelse

- Hvad er udbyttepotentiallet?
- Kan dyrkningsomkostningerne sænkes?
 - Hvor meget?
 - Hvordan?
 - Hvornår?

Beslutningsgrundlag – planlægning

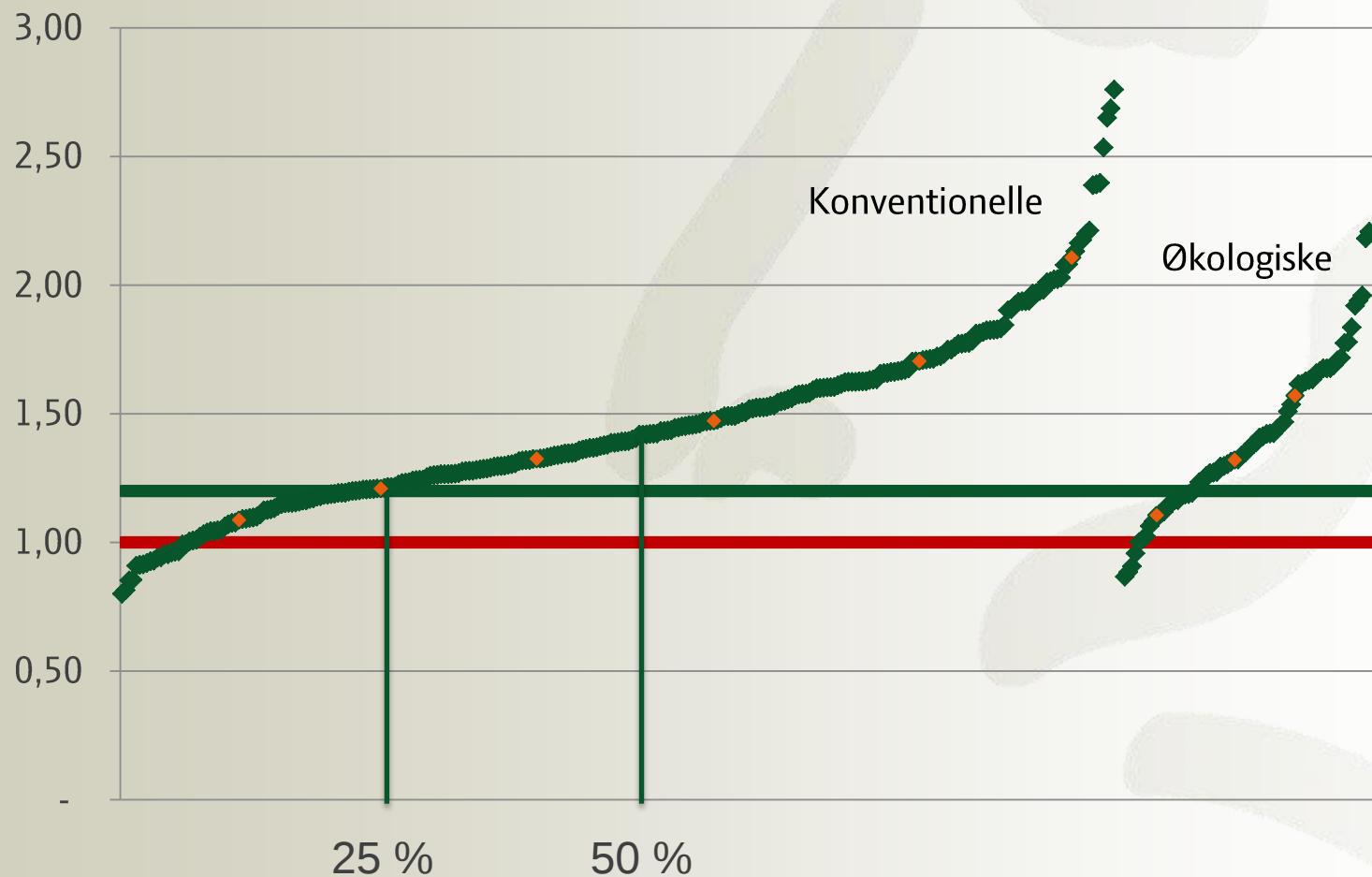
Datagrundlaget

- Årsrapport
- Driftsgrensanalyser
 - Omkostninger fordeles mellem driftsgrene

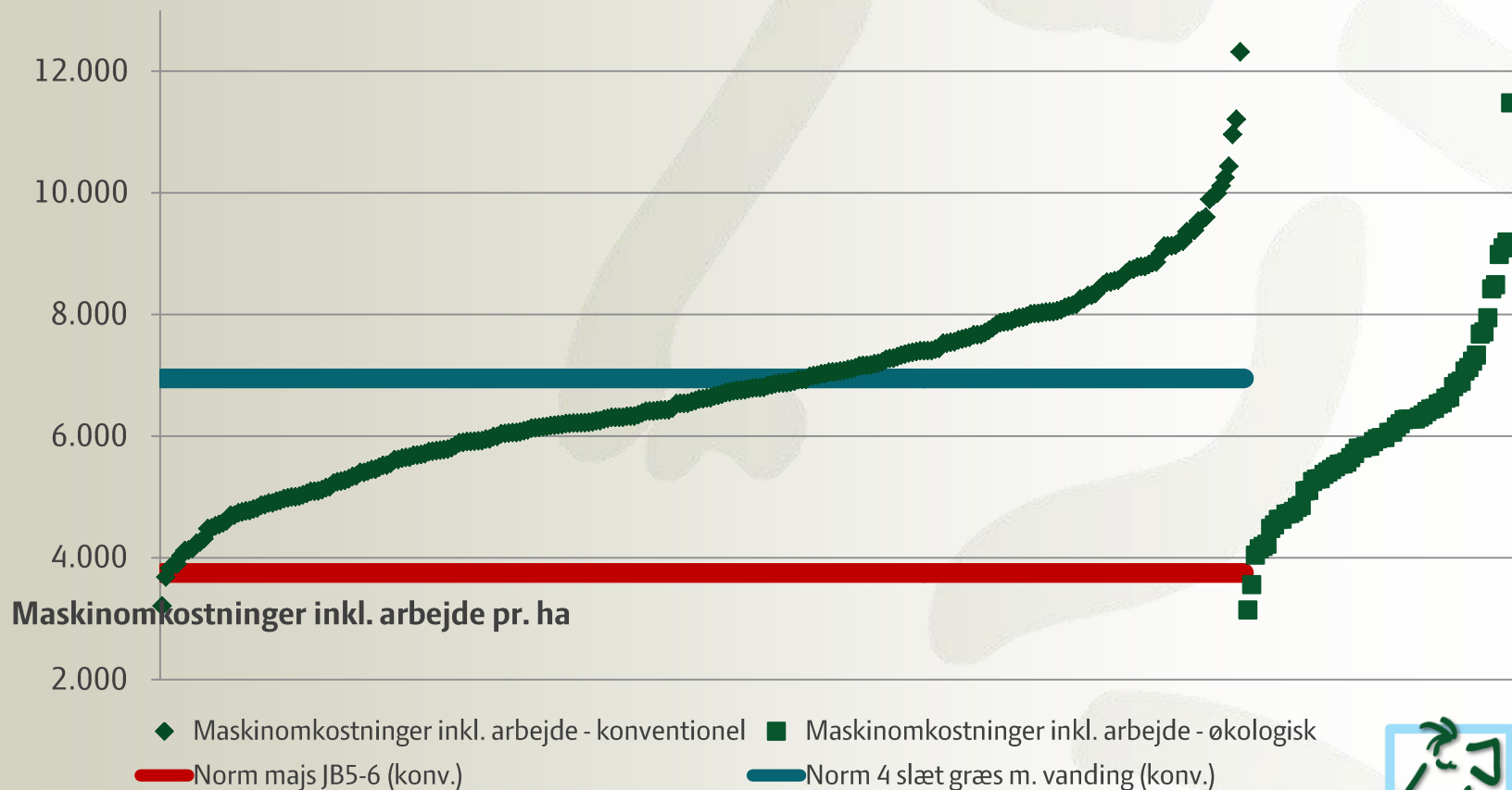
Resultatopg.	Mælk	Grovfoder	Salgsafgrøder	Ufordelt
Dækningsbidrag				
Kapacitetsomk.				
Kapitalomk.				
...				

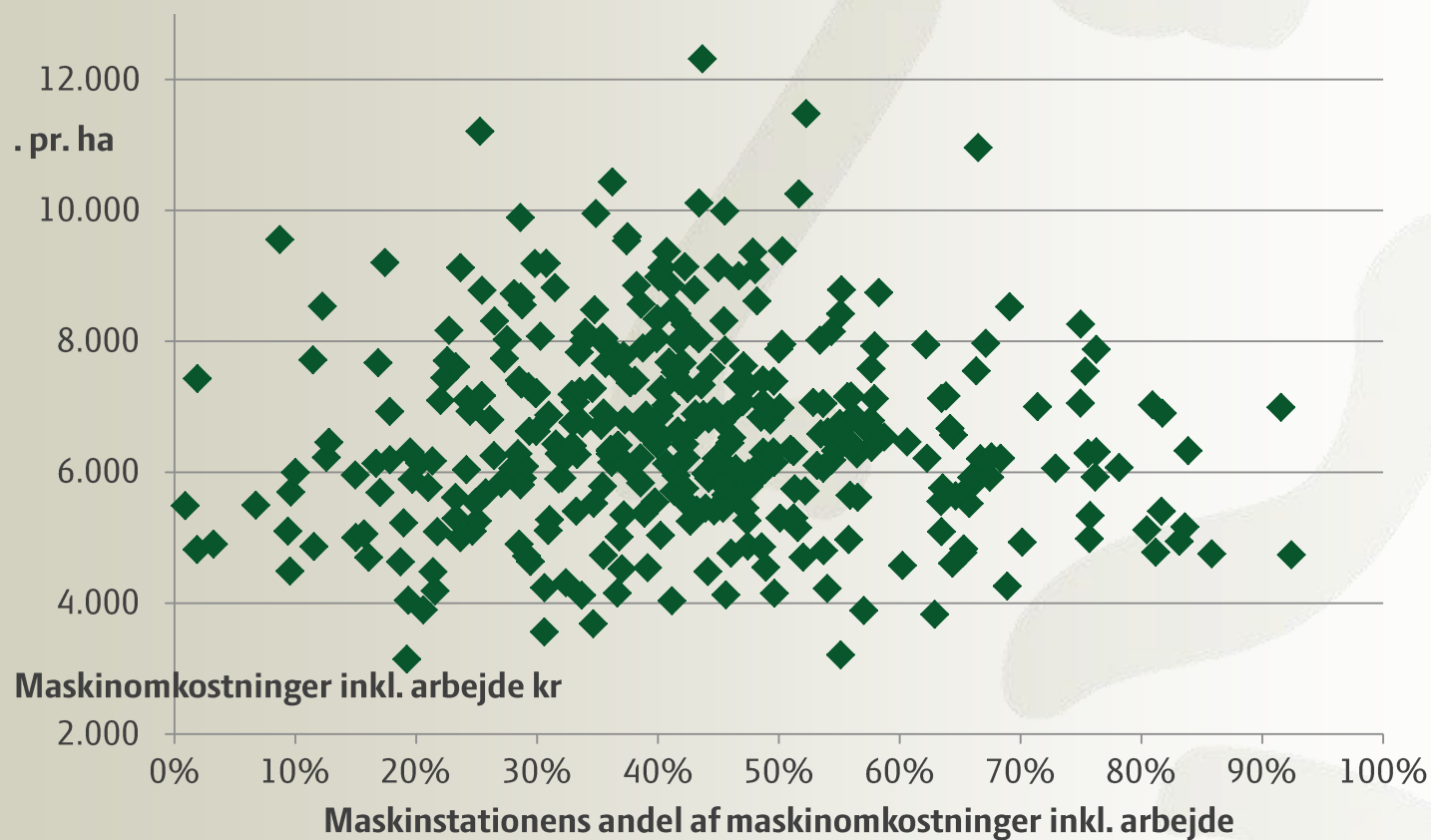
50 % har en fremstillingspris > 1,38 kr./FEN
25 % har en fremstillingspris < 1,20 kr./FEN

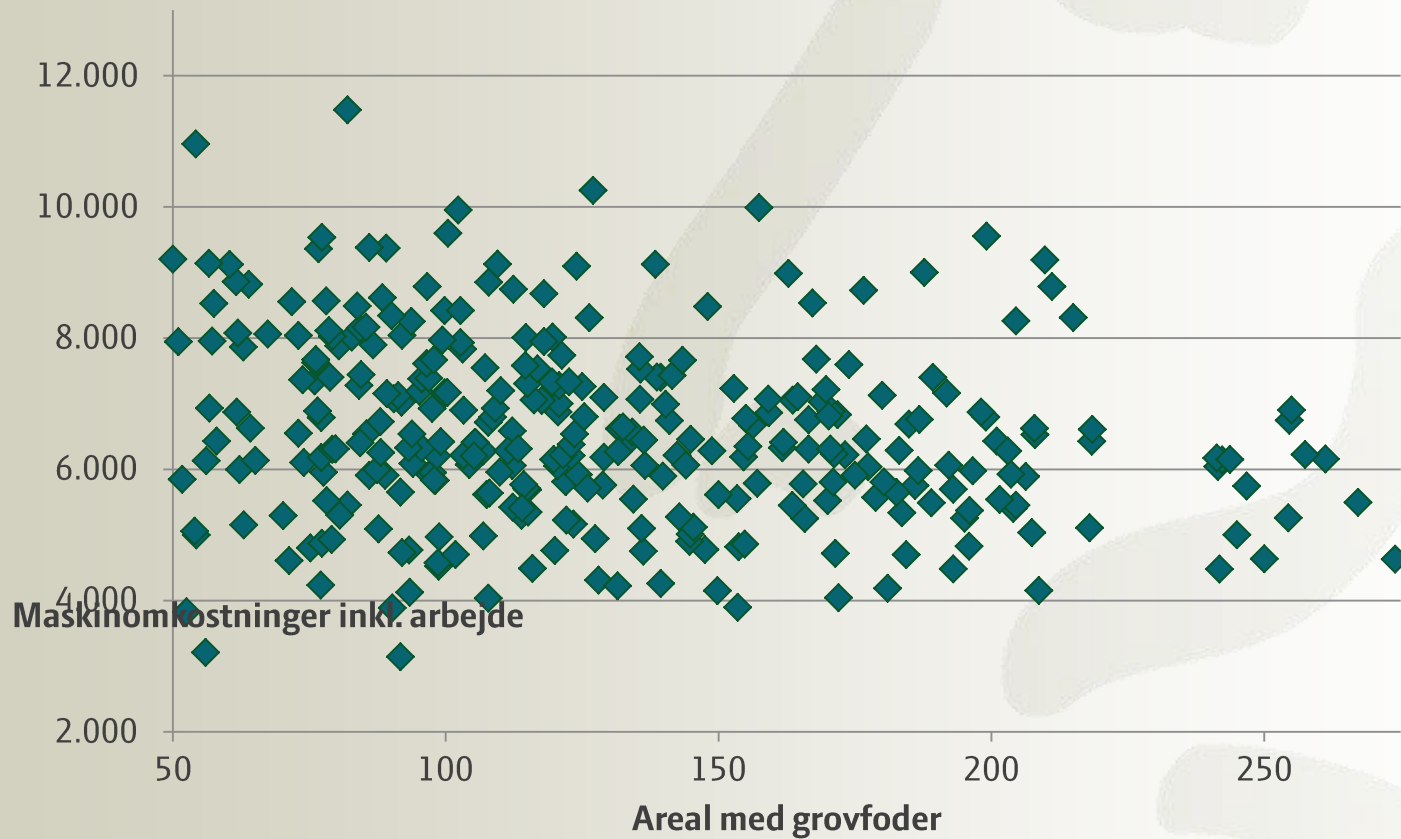
50 % har maskinomkostninger inkl. arbejde over 6.400 kr. pr. ha
25 % har maskinomkostninger inkl. arbejde under 5.600 kr. pr. ha

Maskinstationsandel af maskinomkostninger

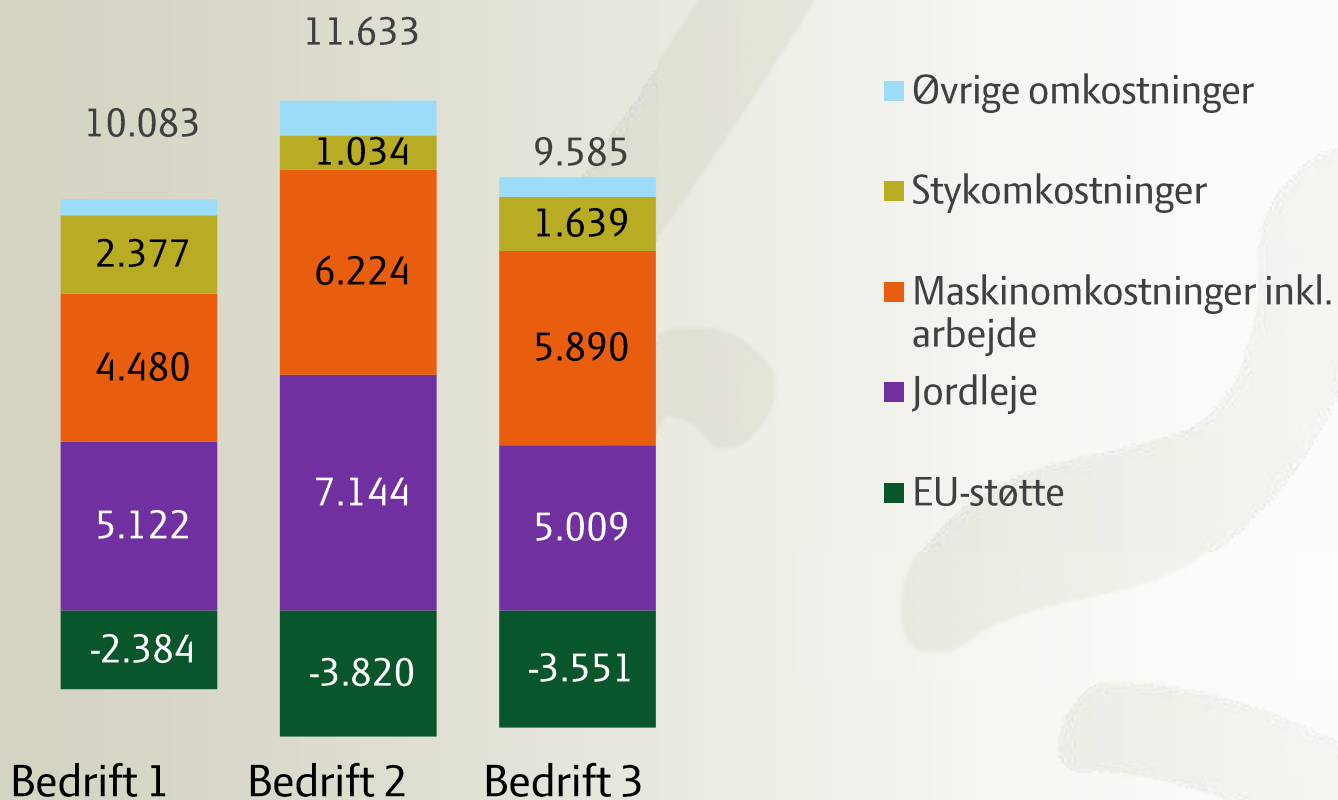

Stordriftsfordele?

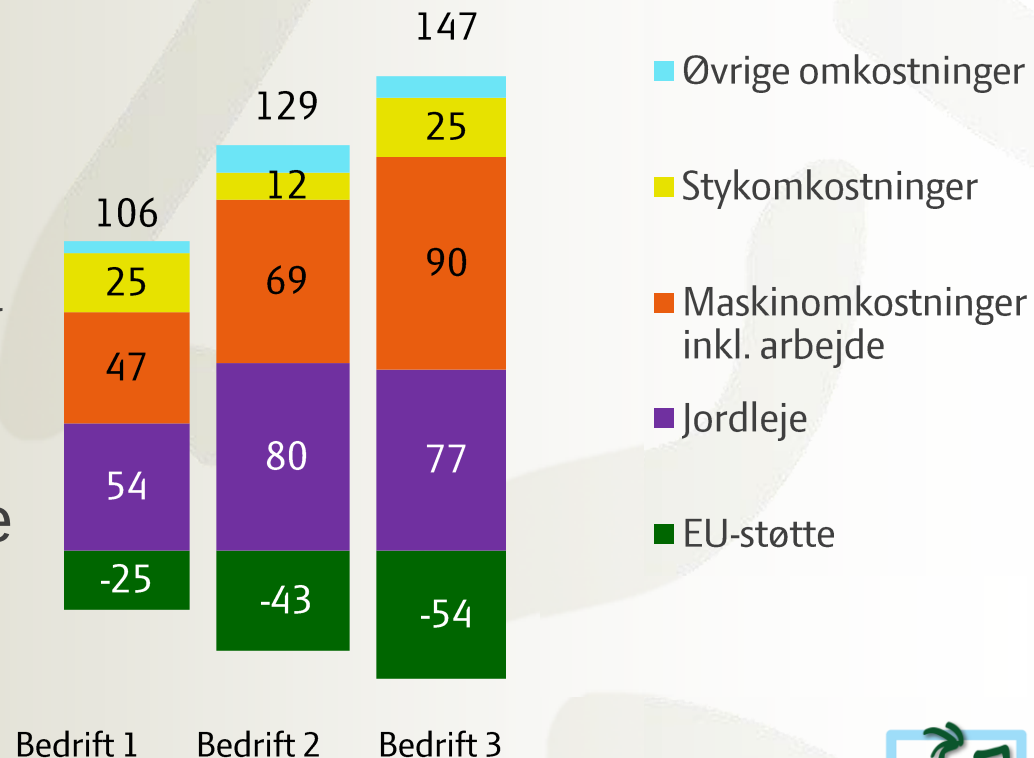
Omkostninger pr. ha til grovfoderproduktion

Udbytte FEN pr. ha	9.497	8.983	6.527
--------------------	-------	-------	-------

Fremstillingsprisen viser nu-situationen

- Hvad ligger der bag?
 - Tekniske og praktiske forhold på bedriften
- Analysen giver et grundlag til at regne videre på forbedringer!

Det er dit landbrug og dit resultat!

- Det er vigtigere at kende dine egne priser end normerne og vejledende niveauer
- Regn videre på årsrapporten
- Brug driftsgrensanalysen til at vurdere på økonomien i forretningsområderne
- Benchmarking kan give inspiration – men er ikke målet i sig selv

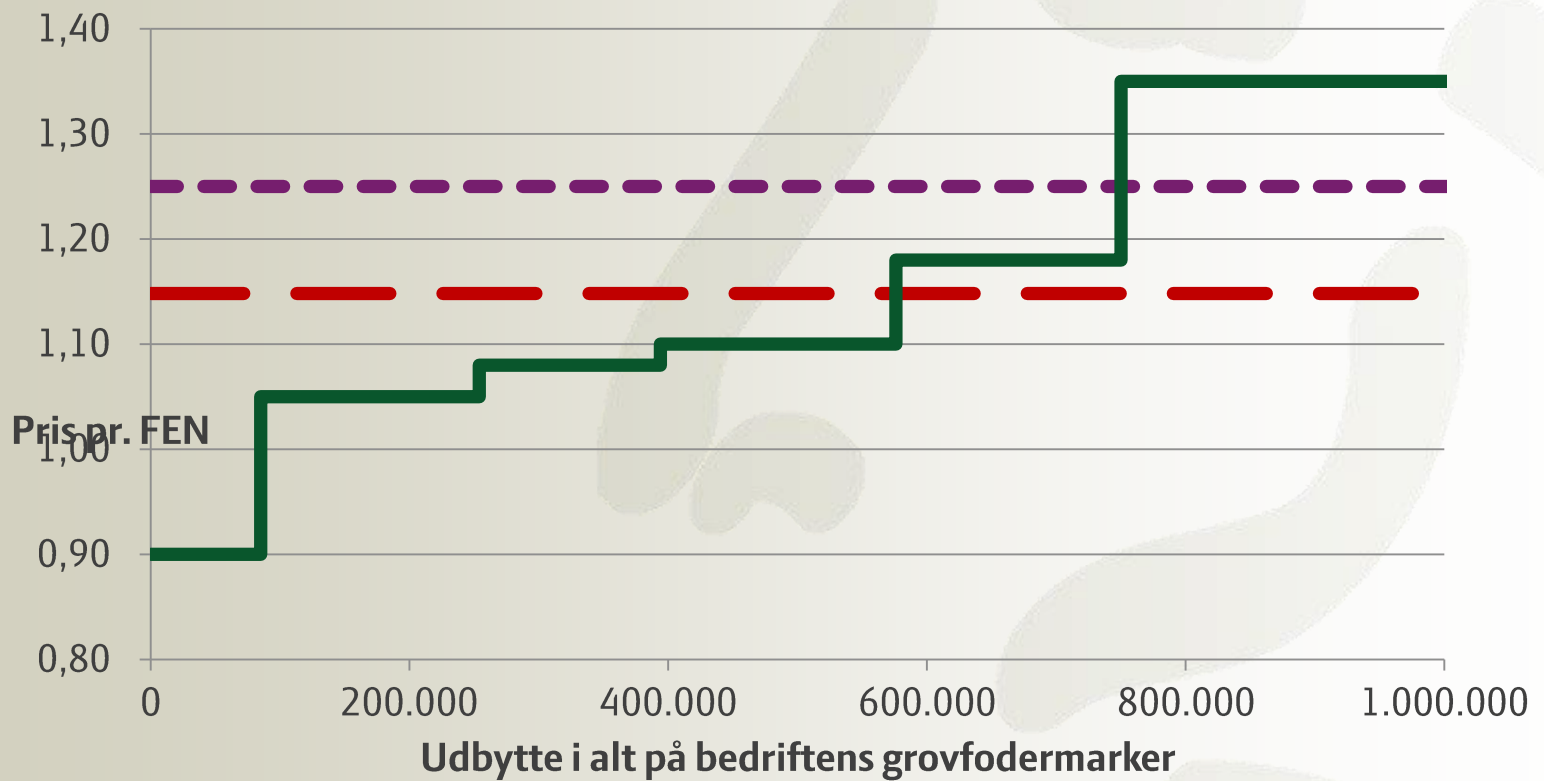

Kendskab til udbyttelniveau

- Kendskab på høstdagen (bruttoudbytte)
 - Flowmåler på finsnitter
 - Brovægt/overkørselsvægt
 - Opmåling af stak
- Undervejs (skønnet nettoudbytte)
 - Opmåling og analyse
 - Løbende forbrug – registreringer fra vægt på fodervogn
- Efter opfodring (opgjort nettoudbytte)
 - Endeligt forbrug – foderopgørelse

Overblik på markniveau

— Gns. pris pr. FEN

— Alternativ købspris

— Pris pr. FEN markniveau

Eksempel – ud fra driftsgrensanalyse

Stald – 9720 kg EKM på årsko	Kr. /årsko	Øre/kg. EKM
Tilvækstværdi	-3450	-35
Stk. omkostninger excl. grovfoder	13.347	137
Kapacitetsomkostninger stald	5.744	59
Kapitalomkostninger stald	3.367	35
I alt fremstillingspris excl. grovfoder	19.008	196
Grovfoderudbytte 7.530 FEN/ha	Kr./ha	Øre/FEN
Stykomkostninger	2.080	28
Maskin- og arbejdsomkostninger	7.250	96
Øvrige omkostninger	527	7
Jordleje efter EU-støtte	1.807	24
I alt mark	11.664	155
Total fremstillingspris		267

Eksempel – ud fra driftsgrensanalyse

Stald – 9720 kg EKM på årsko	Kr. /årsko	Øre/kg. EKM
Tilvækstværdi	-3450	-35
Stk. omkostninger excl. grovfoder	13.347	137
Kapacitetsomkostninger stald	5.744	59
Kapitalomkostninger stald	3.367	35
I alt fremstillingspris excl. grovfoder	19.008	196
Grovfoderudbytte 8.500 FEN/ha	Kr./ha	Øre/FEN
Stykomkostninger	2.080	24
Maskin- og arbejdsomkostninger	6.250	74
Øvrige omkostninger	527	6
Jordleje efter EU-støtte	1.807	21
I alt mark	10.664	125
Total fremstillingspris		253

Udbytte i mark - fremstillingspris

- **Hæver udbyttet til 8.500 FEN**
- **Sænker maskinomkostningerne 1.000 kr. pr. ha**
- **Fremstillingspris reduceres til 125 øre pr FEN**
- **Fremstillingspris mælk falder med 14 øre pr. kg. EKM til 2,53 kr. pr. kg. EKM**

Hvordan hæver jeg udbyttet?

- Kend udbyttet
 - Ellers ved du ikke om det kan hæves, eller hvornår det er stort nok
- Høst på rigtige tidspunkt (slætprognosen, majsprognose etc.)
- God indlægning og afdækning
- Det rigtige udlæg
- Undgå køreskader
- Tag rigtigt ud
- Undgå de "dårlige marker"

Hvordan reducerer jeg omkostningerne?

- Kend dine omkostninger
- Kør ikke mere end nødvendigt
- Styr på logistik og transport
- Nye maskiner eller gamle?
- Faste gode aftaler med maskinstation
- Vedligehold i stedet for at reparere
- Osv.

Tak for opmærksomheden

